

סערת העופות

הקצר

מכתב מהרב וואזנער זצ"ל (בשו"ת שבט הלוי)

מכתב מהרב לנדא שליט"א

מכתב מהרב קפלן שליט"א

מדברי המומחים - מס' 1

על מציאות העופות
שמשמשים כהיום

מהדורה קמא

אדר"ח אלול תשע"ז לפ"ק

בשרות העופות

7686401@gmail.com

סימן קיג

ב"ה, יום ב' ל' אלה הדברים ד' מציא תשניח לש"ק

כבוד ידידנו הרה"ק מופלג טובא הרב ר' יחזקיאל הכהן

שלישיא

אחדשדש ושית בכבוד,

יקרתו והקונטרס קבלתי, הנה נפעררתי ע"י מע"כ מ"ח מופלג וממונה על בני מעצמיים של עופות, וגם בקי היטב צענין גידול העופות הטורים באה"ק, ע"ד המכשלה שהתחילה להחפשת מאד בתקופה האחרונה שמרכיבים וע"ו, מייס שונים של סוגי המרגולים, וזה כדי לפי דבריהם לשבח המין ולפרג גנים שונים כדי לזכות בשבח ממון במסירת העופות.

ונתברר למעלה מכל ספק שמיים שמרכיבים לפעמים הכור הוא ממין המרגול עוף שאין לנו מקורה עליו ובמשך הדורות מדקדקי ההלכה פשוטו ממין זה.

והיות כי אנו נמשכים אחרי פסיקת רבינו הרמ"א ביו"ד סי' ס"ב כימיני עופות דאין לסמוך ע"ו ואין לאכול שום עוף אלא במקורה שקבלו שהוא טהור, וכן נוהגים, ואין לשנות ע"כ.

וגם לדעת רבינו הבי"ד בשו"ע שלא נחית לזה, היינו עפופות שדקדקו אחת ונמלאו כל הג' סימנים של טהרה בגופם, וזמן וקורקבן נקלף, ואנצב יתרה, אשר זה מתפקיד לשיטת רבינו משה בר יוסף הידוע בפרק א"ט שמה מוכח שאינו דורס ג"כ, אבל למעשה חשש רבינו הבי"ד גם לדעת רש"י דגם זה לא מתפקיד ובענין ידיעה נדרה מכל ד' סימני טהרה.

והיות כי הדברים נמסרים כהיום ביד מגדלי העופות שאין להם שום ידיעה בשעתם וגם אם הם שומרי

טורה ומצוות ומכ"ש האחרים שרחוקים מהם, א"כ דבר חמור לפנינו שמתעבדים מייס שאינם בדוקים בטוהרם עם המינים המקובלים, וממכרים ושמעתיס הגידולים אח"כ בתור עופות נמקורה בלי להרגיש.

וגם אם ננקוט בזהירות מן הח"ס יו"ד סי' ע"ד צענין בר ארז הכר שהרכיב על בר ארז ביתי, ובר ארז הכר אין אכלים מדין שלילת מקורה, והסיר הבינים והאפרוחים, הנה כל הציפורים שנירף שם הח"ס לא שייכים בדין. וכיו"צ צמחונת בית שלמה יו"ד ח"א סי' קמ"ד שמדד כנ"ל, אבל לא ראה להקל למעשה בטלדים עצמם [מלמד הבינים] רק צירוף הסכמת גדולי הדור, יעשה"ה אריכות דברים.

והנה הבאונים האלה מדברים עכ"פ מעופות שמרכיבים מקורה אבל אין פקפוק בסימנים כי נמגדור, ואעפ"כ נתקשו להסיר מזה חסרון המקורה אעפ"י שהמדובר רק בזרע הזכר ואיננו צד דוח"ג, וגם צד אין חוששין לזרע האב, עיין הי' בדבריהם הק' ובשאר רוב ספרי גדולי אחרונים שדט בזה.

אבל מדון שלפנינו כבר כתבתי דהוא משנה חמור דנעשים הדברים ע"ד אינם בקיאים כלל, וגם הוא דבר חמדי, וכבר כתבתי צעני' כמ"ק שאין להעמיד הנהגת הכלל על דברים של דיעבד, וכבר ענין קדושת האכילה, ונמכרה מיוס ליוס שמרכיבים המינים, בלי להודע מה מרכיבים, והדברים יבואו ח"ו למכשול גדול באיסור מאלכות.

ע"כ עליו להסעור ולעמוד בהשגחה חמורה שלא להניח לשיטת עופות רק ממקור שהוא בדוק מחשש פערונת מינים, ושהאפרוחים גדלים רק ממין שהמקורה נדרה בלי פקפוק בין מזד הזכר ובין מזד הנקבה, - והשי"מ יגילנו ממכשולים ופגיעה ח"ו בקדושת ישראל.

והר"י ריש"ה

בצפה לרבינו ח'

RABBI MOSHE Y. LANDA
RABBI OF
BNEI-BRAK, ISRAEL

משה יהודה לייב לנדא
בן הרב הגה"ח מוהר"ר יעקב זללה"ה
רב אב"ד דבני-ברק

כ"ק וכ"ג האדמו"ר מוהר"ר א שליט"א מסאטמר

שלו' ורוב ברכה.

אקרא בקול גדול אוי מה הי' לנו. דורות לא עלה על דעת הבע"ד להכשיל יהודים יראים ושלמים המהדרים ונזהרים לאכול כשר ומהודר. גם הזקן וכסיל הבין היטב שאי אפשר להכשיל יהודים כאלו, במאכלות אסורות, עופות טמאים וכדו' ר"ל

ואילו בעת הזאת החליט להתלבש גם על כאלו שמוסרים נפשם על כשרות בהידור ולהכשילם ר"ל.

זה כבר כעשרים שנה, אשר החלו לערער על העופות ששוחטים בארץ, שאין להם מסורת ולא התענינו כלל איך נותנים הכשר לעופות והאם נותני הכשר גם הם יודעים שיש סימן פ"ב בשו"ע. כאשר הוכיחו להם דלא ידעי מאי דקא אמרי, לא חששו לכתוב פלפולים נגד המפורש במחבר בשו"ע וכדו'.

כתוצאה מערעורים אלו, החליטו בסוד לפני ב' או ג' שנים, להביא עופות חדשים אשר לא ידעום אבותינו ולהתחיל מסורת חדשה ונפתחה הדרך לפני הבע"ד ר"ל. כשם שהביאו העופות כאן בא"י הביאו בארה"ב ובצרפת. הם אומרים בפירוש כי חדלה מסורת בישראל ולכן חייבים ליצור מסורת חדשה ואם אין מסורת בישראל ימצאו מסורת אצל הגוים והביאו עופות אשר אומרים בשם הגוי שעופות אלו לא נשתנו מאז מתן תורה. לא בדקו האם דברי הגוי אמת ובודאי לא יודעים לבדוק האם אין עופות אלו מן העופות הטמאים או אולי נתערבו בהם עופות טמאים. ובפרט בימינו אשר רבו הדרכים לבדוק ולמצוא מהנעשה רבות בשנים וכמו שיתבאר להלן. על כגון דא אין מלים להסביר ורק לצעוק אוי מה הי' לנו.

בכל השנים לא פרסמנו איך היתה המסורת ואיך נתנו הכשר על העופות. כיון שידוע שהמתעקשים להטיל פסול וחסרון, ימצאו דרכיהם, (וכמבואר בשו"ת תולדות יצחק, קאמארנא, קונטרס דרך נשר סי' ג')

אך בראותי המצב ודרכי הבע"ד. החלטתי לא עוד עת לחשות. מי יודע אם לא כל מיני הכשרים אשר הכשילו את הציבור, הם אשר הביאו המצב הנורא הזה.

בתחילה כאשר תושבי חו"ל הגיעו ארצה מחו"ל התחילו להשתמש בעופות שגידלו הערבים ואשר כולם הכירו את העופות שאכלו אותם גם בחו"ל.

אחר שנת תשי"ב-תשט"ו, התחילה התפתחות של טיפוח עופות בארץ, הי' יהודי חרדי שרצה להקים חות טיפוח עופות. היו מפעלים בחו"ל אשר טיפחו אפרוחים. היו צריכים לברר על עופות עם מסורת. הגענו לבית שחיטה של סטמר שהיו בקשר עם חברת "אנטרפ" אשר טיפחו אפרוחים. נתברר על עוף המכונה "קורניש אדום" ועוף "קורניש לבן" שיש להם מסורת, עוף "ליגורן לבן" שיש לו מסורת וכן עוף המכונה "פלימוט רוק" שיש לו מסורת.

מצירוף עוף המכונה "פלימוט רוק" עוף עם מסורת. עם הקורניש הלבן שיש לו מסורת הגיעו האפרוחים ארצה או הביצים לטיפוח אפרוחים. מאז ועד היום האפרוחים שנקנים בארץ הם מהזוג הזהך אמנם לא מאותו מפעל אשר כבר לא קיים אבל מאותו צירוף. כל המומחים יודעים להכיר את התרכובת הזאת. אין שום הכלאה אחרת לאפרוחים

אני יודע שמוציאים לעז על תערובת גנים. גם מוצאי הלעז יודעים היטב שעדיין אין חשש כזה. כל החידושים של שיטת הגנטיקה היא בתחילת הדרך ולדעת כל המומחים לפחות יקח עוד חמש שנים עד שיוכלו להשתמש בשיטת הגנטיקה ואולי עוד יותר. בפרט לגבי העופות הטמאים עדיין לא נחקרו נושאי הגנטיקה וממילא אי אפשר להשתמש בה. הם מקדימים לחקור את השטחים שיש בהם יותר ענין. בע"ה ידונו הרבנים בשאלות שיבואו. בדרך אגב, יש כאן כמה מומחים אשר עוסקים בשיטת הגנטיקה בזרעים ובבעלי חיים והם אומרים שבכלל אי אפשר לערב גנים בין שני מינים

אלו שהביאו העוף החדש השתמשו בו רק כנקבה ואילו הזכר לקחו את ה"קורניש" שמשתמשים בעופות כאן ואשר עליו הם מערערים על המסורת שלו, כדי לקבל צבע לבן לנוצות וכבר עומדים בדור הרביעי וסומכין על "אין חוששין לזרע האב" שזה לא רק דיעבד אלא מחלוקת בהלכה וזה מעשה ישראל ולא מעשה גוי! והוא ממש נגד פסק החתם סופר המובא בפתחי תשובה. אשר כאשר נתערבו זכרים שאין להם מסורת ברוב זכרים כשרים והאפרוחים שנולדו מעורבים והכשיר החת"ס בתנאי שלא ניכר שום שינוי באפרוחים מצד זרע האב דכיון שהאב לא השפיע כלל אין חוששין לזרע האב. אילו בדין צבע הנוצות נשתנו מצד זרע האב ובכל זאת רוצים לסמוך שאין חוששין לזרע האב. וכל זה נעשה בסוד. האין יד הבע"ד באמצע? ידוע לי אשר כבר חזרו על התהליך ד' פעמים. כלומר ולד התערובת של הקורניש הלבן והברקאל עירבו אותו שוב עם ברקאל וולדם ערבבו שוב עם ברקל כדי לקבל צבע לבן

א. שמעתי משוחטים שלמדו שחיטה לפני 30 שנה ויותר, כי בארה"ב יש שם משחטות שלמות אשר שוחטים שם עופות ללא מסורת כלל בגלל רבאי'ס שהנהיגו קולות. ולכן השוחטים החרדים לדבר ה' מזהירים את תלמידיהם להזהר מעופות טמאים וממילא בקיאותם בארה"ב בעופות טמאים יותר ממקומות אחרים. שוחטים בעולם יודעים איזו עופות שוחטים אבל בדרך כלל אינם מכירים את הטמאים. אחרת הדבר בארה"ב.

ב. גם ידוע הנאמר בגמ' נאמן הצייד לומר עוף זה התיר לי רבי הצייד וכתב הש"ך, אבל אינו נאמן לומר עוף זה התיר לי רבי החכם.

ג. והנה גברא רבא המבקש עילום שמו, ירד לעומק הבירור בענין העוף המדובר המכונה "ברקאל" הן בהלכה ובספרי שו"ת והן להבדיל אלף הבדלות בספרות המומחים ופרסומיהם לפני שנים על הסטורית העוף הזה. הוא שלח ממצאיו להרה"ג מוהר"ר שמואל ברנדסדורפר והרר"ש העבירם אלי. בחסדי השי"ת זיכנו בפרי עמלו.

לפני מאה ושלושים וחמש שנים פרסמו כי ההעדפה בעוף ה"ברקאל" היא בגלל הביצים העגולות שהוא מטיל. ומסבירים מעלת הביצים העגולות כי החלמון שלהם גדול בשליש או רבע מביצים שהם כד חד, ואף מסבירים שעיסה שצריך לה 18 ביצים עגולות של ה"ברקאל", בביצים כד אחד יצטרכו 24 ביצים. ויאלצו להשתמש בחלמונים בלבד. לא הצלחתי לראות הביצים שלהם כי שומרים על סודות. גם לא רצו שאגיע ללול העופות לראותם והגעתי ללא הסכמה ואז נאלצו לפתוח לי. יתכן שאחרי שערבו את הזכר של הפטם שלנו שהוא הזן הנקרא "קורניש" כנ"ל, נשתנו הביצים לכד חד (כי כידוע מכרו כאן ביצים של העוף המיובא ואיני מאמין שאפשר ה' למכור ביצים עגולות כד וכד) אבל הביצים של ה"ברקאל" כאשר שניהם הם מאותו המין זכר ונקבה, הן עגולות. תוך כדי כתיבה הביאו לי ידיעה כי פגשו את המוכר של הביצים ושאלו אותו האם הביצים היו רגילות או משונות. וענה ה' חלק היון משונות וחלק רגילות ושאלתי שיש ביצים משונות וענו לי שכיון שרק חלק משונה זה בסדר. בדרכ"ת סי' פ"ב סק"ו הביא מצ"צ הראשון ששמע שיש אווזות שיש להם סימן טומאה דהיינו שאין ביצים שלהם כשאר ביצים שראשן אחד כד ואחד חד צריך להזהר שלא לאכול מאלו האווזות. עוד כתב שם בדרכ"ת, שוב ראיתי דאתי ליד הספר כו"פ עם הגהות כת"י של הגאון בית מאיר ז"ל וראיתי שנכתב הגאון בעל בית מאיר בענין זה בגליון בסוף הקונטרס פני נער וז"ל ומכ"ע אם נודע עמין זה, אף רק איזה מהם, הטילו ביצים בסימני טומאה בלי ספק הם אסורים כחזיר!

ד. עוד הביא לנו נספח משנת 1904 שאז כינו את העוף "ברקאל החדש" כי הרכיבו אותו עם עוף הנקרא "סיברייט", עוף שאין לו שום מסורת. ה"סיברייט" מטיל ביצים קטנות כביצי יונה. ובספר תולדות יצחק מקאמארנא בספר דרך נשר סי' ג' עמוד קי"ד שנשאל על תרנגולים צעירים שמטילים ביצים בגודל ביצי יונים והשיב שהם טמאים!

בנוסף לזה יש ספרות על כמה הכלאות שהברקאל עבר במשך השנים אחרי 1904 ושמות העופות שהולכאו בו ורוחק מאד לומר שזה העוף הכשר מדור דור.

מבואר בפמ"ג שפ"ד סק"ב, שבמקום שיש מסורת לאיסור לא תועיל שום מסורת להיתר ואפי' מאה עדים.

והנה העיד השו"ב בערקוביץ כי לפני כ-20 שנה אמר לו חברו, שוחט מבוגר שהעוף הזה "ברקאל" מקובל כעוף טמא. וכן שמעתי בטלפון מכ"ק שליט"א בשם שני שוחטים ותיקים, שהעוף הזה מקובל כעוף טמא.

גם ידוע אשר גדולי עולם חששו מצבע כעין שחרות במקור ושינוי בצבע הרגלים. בעיני ראיתי שיש שחרות במקור וצבע הרגליים. מאמי ע"ה שצעתי בילדותי כי רגלי העופות היו צהובים וכאן מביאים לנו עופות אשר רגליהם בגוון שחור או אפור ואמרים אין צורך במסורת, הן הן העופות.

גם מופיע בז'ורנל של שנת תרע"ד שהיתה הכלאה ב" ברקאל" עוף המכונה קוצ'ין אשר ידוע שאין לו מסורת, והיתה תוצאה במראה הביצים.

ידוע לי שבתורכיה שוחטים העופות האלו וגם ביררתי על כשרות השוחט שם שאומר מי שלימדו מלאכת השחיטה הי' שוחט אותם הנקבות בלבד כי הזכרים קשה לאכלם ובישולם קשה. מ"מ אין ידוע מתי התחילו לשחוט עופות אלו ואיזה תלמידי חכמים היו שם שיכלו לקבוע מסורת. זה שלפני מאה וחמשים שנה הי' שם הגאון בעל חקרי לב עדיין לא אומר לנו שאז שחטו העוף הזה. הרי יתכן שלפני כמה עשרות שנים או בזמן מלחמת העולם השניה ומבלי ת"ח התחילו לשחוט ועתה נאמר שיש שם מסורת ובפרט כאשר בארה"ב אומרים בפירוש שהוא מקובל כעוף טמא.

גם, היום כ"ב מנ"א ביקרתי בלול ונסינו להעמיד תרנגולים ע"ג מוט כמבואר בשו"ע ויש לי 9 תמונות איך הוא חולק רגליו. וכבר העידו כבר רבנים מעיה"ק ירושלים שהעוף הזה חולק אצבעותיו!

ולסיכום הדברים יאמר:

- א. אנו שאין אנו בקיאים בעופות הטמאים המפורשים בתורה ובשמותיהן אין אנו אוכלים עוף אלא במסורת.
- ב. העופות הנשחטים בארצנו והנקראים עופות פטם, כשרותן במסורת ממש ואין עליהם שום מקום לערעור.
- ג. הכתוב בקונטרס מסורת העופות, כי אמנם העוף "ברקאל" אין לו מסורת ואין שום עדות של מסורת עליו אלא שהוא התרנגול הפשוט שאכלו בכל תפוצות ישראל אינו מקובל כלל כאשר שוחטים אינם יודעים ואינם מכירים את העוף ששחטו בכל תפוצות ישראל. דברים אלו הם נגד יסוד אמונתנו, שהתורה הזאת לא תהי' מוחלפת.
- ד. העוף המכונה "ברקאל" שהביאו לכאן ולארזה"ב ולצרפת איננו יודעים על מסורת, להיפך אנו יודעים שהי' מטיל ביצים שהם כד וכד והוא סימן טומאה. אנו יודעים שהגויים, כמסיח לפי תומו לפני מאה ושבעים ושלוש שנים (הרבה שנים לפני שהוקמה החברה של גוים "נאמנים" ששומרת על העוף מהכלאה ועל סמך דבריהם הביאו העופות) כבר כינו אותו "ברקאל החדש" בגלל שהכליאו בו עוף טמא כנ"ל. גם הוא חולק אצבעותיו הרי מכל צד ופינה אין מקום לויכוח שהוא עוף טמא.

**הדבר הקשה מכל, שהנושא הוא בעיקרי האמונה ומי יודע מה יביאו עלינו.
חייבים לקרוא לציבור להרבות תפילה ובקשה ולעורר רחמים רבים. והשי"ת
ישמרנו ויצילנו מן השעות הקשות וירחם על עמו ישראל.**

ואל הנגידים אשר השקיעו ממון רב בענין וזה למעלה משנתיים ששמרו הכל בסוד כמוס. ברצוני לומר אני מבין היטב שהפסד ממון הוא כאב גדול. גם אני כואב את כאבכם. אך בכל זאת אומר כי אתם צריכים לעשות סעודת הודאה על אשר נצלתם ברגע האחרון מלהביא מכשול עצום לבית ישראל. כי איך תוכלו לעמוד בדין על האכלת טריפות לאלפים ורבבות ואין לאל ידכם להפסיק המכשלה. הקב"ה ימלא חסרונכם ותחשב לכם המחשבה שהיתה אצלכם בטעות תחשב לכם לטובה כי לטובה כוונתכם ותקבלו שכר על הפרישה, אלף פעמים ככה. ותתברכו בשנה טובה ומתוקה, כתיבה וחתימה טובה.

ולכבוד קדושתו וגאונו העומד בפרץ, אומר כבר הי' לעולמים בימי הגאון החסיד מקאמארנא כמבואר בספר תולדות יצחק בקונטרס פני נשר סי'ג' ועל מנהיגי ישראל לעורר רחמים להצלת המצב.

בכל הכבוד הראוי ובברכת כוח"ט

משה יהודה ליב לנדא
רב אב"ד דבני ברק.

**ראינו מה שכתב הגרמי"ל לנדא שליט"א
במכתבו, והיות והדברים אינם נכונים
במציאות, דעתנו כבתחילה שהעוף הנקרא
"בראקל" שהובא בפיקוח ובהשגחה מלאה
הינו עוף טהור ומהודר אף משאר עופות
למהדרין מן המהדרין ויאכלו ענווים וישבעו**

וע"ז באנו על החתום

משה שאול קליין

דומ"צ בביד"צ דמרן הגר"ש וואזנר זצ"ל

שריאל רוזנברג

ראב"ד בי"ד צדק בני ברק ת"ו

מנחם מנדל לובין

ראש בתי הוראה דמרן הגר"נ קרליץ שליט"א

פרסום מודרני
הכרה ~ הדפסה ~ הדפסה
054-844-52-51

**כשראיתי התרנגולים שקוראים אותם "בראקל" מיד
הכרתי אותם שהם העופות שראיתי בילדותי ובבחרותי
בשנות תש"י המאוחרות ושנות תש"כ המוקדמות בצורת
הרגליים השוקים הכרבולת והנוצות המרובות ועוד
משה זאב זארגער**

**נ.ב. אמיתת הדברים. מאז שאני מכיר ביצים אלו מזה כחמש עשרה
שנה, צורת הכד חד שלהם היא בדרגת ההידור של כד חד הרבה יותר
מהביצים שנמכרים בשוק.**

וע"ז באעה"ח

אברהם דוב הלוי ליטמאנאוויץ

Yechezkel Kaplan
Rav HaSchita
ChazonIsh Kollel Avreichem
Brak Bnei
Fax: 03-5109-870

יחזקאל הכהן קפלן
רב השחיטה
אברכים "כולל חזו"א"
רח' רמח"ל 4
בני ברק

בס"ד

אל מעלת כבוד הרב המפורסם ר' משה י.ל. לנדא שליט"א רב העיר בני ברק יצ"ו

שלו' וברכה וכטו"ס

ראיתי מכתבו בענין העופות הנקראים בראקל [ע"ש גידולם באזור בראקל שבבלגיה], ומאחר שאני מכיר הענין מהצד השני ולפום ריהטא ישנם כמה וכמה דברים שלא הבנתי במה שכתב הנני להציעם לפני כבודו, אולי יואיל להשכיל אותו להבין.

(א) תחילת דבריו כתב, אקרא בקול גדול אוי מה הי' לנו עכ"ל, ויש לי שאלה ראשונה מאד פשוטה שאינני מצליח להבין למה לפני שקורא בקול גדול לא הסכים או אנשיו לא הסכימו לשמוע את הצד השני הרי סוף סוף בין הרבנים שסוברים שצריכים לתקן ענין המסורת וסוברים שהבראקל הוא הוא העוף שהי' נאכל ע"י כל ישראל בכל מושבותם נמצאים גדולי ההוראה של עם ישראל ומה יותר פשוט מאשר לשמוע מה שבפיהם, ושלחני אליכם כמה וכמה פעמים שתשמעו גם צד שני ולא הסכימו, ולאחר שהשמע לא הסכים שלחתי אליך את דודי גיסך הרה"ג משה חיים כהן שליט"א וענו שאתה לא מרגיש טוב, ואח"כ אמר הרה"ח ר' אליעזר יודקובסקי למזכיר שלך הר' כ"ץ שהיתכן שכשדנים על מרפסת יושבים כמה פעמים שומעים את ב' הצדדים ובענין כזה איך אפשר להעלות על הדעת להביע דיעה בלא לשמוע את הצד השני אפשר ואולי יש להם איזה דבר קטן שעדיין לא שמעתם, וזהו הדבר הראשון שלא אוכל להבין בשום אופן אולי יבינני.

(ב) מה דכתב וזה לשונו: "זה כבר כעשרים שנה אשר החלו לערער על העופות ששוחטים בארץ שאין להם מסורת ולא התעניינו כלל איך נותנים הכשר לעופות והאם נותני ההכשר גם הם יודעים שיש סימן פ"ב בשו"ע, כאשר הוכיח להם דלא ידעי מאי דקא אמרי, לא חששו לכתוב פלפולים נגד המפורש במחבר בשו"ע וכדו' עכ"ל".

כמדומני שטענה זו יכולני לתרץ לו להנחת דעתו כי הנה מי שעורר ענין החשש של עופות בלא מסורת בעופות הנאכלים הי' רבינו הגדול גאון ישראל בעל שבט הלוי זצוק"ל, ויש לתרץ הטעם למה הביע דיעה במקום שידע שכבודו ממונה על הכשרות בעירנו ולא חשש שיהא זה פגיעה בכבודו של הממונה על הכשרות, הוא מחמת שראה בזה שאלה כללית הנוגעת לכל כלל ישראל ולא כענין פרטי של עירנו בני ברק אשר בענין פרטי בב"ב מסתמא שהי' פונה לממונה על הכשרות בעיר, אבל מתוך שראה הענין כשאלה כללית פרסם דעתו ברבים ללא חשש, ולמה הדבר דומה שכמו שכותב תשובות בעניני מקוואות ולא יבואו אליו בטענה למה אינו פונה לממונה על המקוואות בעיר כיון שזה תשובה כללית להלכה, ופשוט.

(ג) וממשיך עוד וכותב כתוצאה מערעורים אלו עכ"ל, יש לי להעיר שזה לא הי' עירעורים בלבד אלא תשובה שכתב רבינו הגדול בעל שבט הלוי זצוק"ל, וכך גם דעתו של הגאון גאב"ד ירושלים שליט"א, וכך גם דעתו של גדול ההוראה הגר"נ קרליץ שליט"א כידוע, שהם ג' עמודי עולם.

(ד) עוד כתב: "החליטו בסוד לפני ב' או ג' שנים להביא עופות חדשים אשר לא ידעום אבותינו", הנה יראה כבודו איך שטעה בדיעת המציאות וחבל מאוד שלא הסכים לשמוע את הצד השני קודם כתיבת מכתבו והי' יודע המציאות לאשורו לפני שיכתוב. ואספר גופא דעובדא, עופות הבראקל הובאו לארץ אז בתקופה ההוא לפני כעשרים שנה והובאו לפני מרנן ורבנן השבט הלוי זצ"ל והגר"נ קרליץ שליט"א והעידו שהם הם העופות שבמסורת שאכלו בכל תפוצות ישראל כמו שמבואר בקונטרס "מסורת טהרת עופות" אלא שהגידול הי' שלא כנצרך ע"פ החוק ונתבטל גידולם, ועכשיו לפני כמה שנים שוב הביאום בגידול חוקי, וכבר מאז כלפני עשרים שנה שעוד היו הרבה אנשים שזכרו התרגולים מלפני מלחמת העולם ואכלו אלו העופות, ועכשיו שבחסדי שמים נעשה אפשרות לגדלם כאן בגידול חוקי מתרבים ב"ה המשתמשים בהם מאד.

(ה) עוד כתב: "עופות אשר לא ידעום אבותינו", וגם זה לא הבנתי שהרי רבותינו הגדולי מאורי הדור מעידים שרק הם הם העופות שאכלו אבותינו וכל השוחטים כולם שמלפני חמשים שנה כותבים [והדבר מוסרט ואי"ה נפרסם הסרט] שרק אלו העופות היו נאכלים בכל תפוצות ישראל ולמה אומר שהם עופות אשר לא ידעום אבותינו הרי ההיפך הוא הנכון שהעופות מבתי החרושת לא אכלו אבותינו וצריך לדון על כשרותם אבל העופות האלו שאכלו בכל תפוצות ישראל יעידום וידעום אבותינו.

(ו) עוד כתב וז"ל: "הם אומרים [מרנן השבט הלוי וגאב"ד ירושלים והגר"נ קרליץ וכל השוחטים הזקנים] בפירוש שחדלה מסורת בישראל ולכן חייבים ליצור מסורת חדשה ואם אין מסורת בישראל ימצאו מסורת אצל הגויים" כמדומה שלא דק להבין היטיב ענין של מסורת על עופות הנצרך ע"פ שולחן ערוך שבאמת אין הענין כמו שחושב כבודו שצריך לדעת שאכלו עם ישראל עופות האלו עצמם או אבותם ואמותיהם אלא שצריך לדעת שעופות בצורה זו שנראים כך אכלום עם ישראל ואסביר במשל שכידוע הבעל שם הק' ותלמידיו היו הולכים הרבה בדרכים והיו גם מרבותינו הקדושים שקבלו גלות על עצמם והיו הולכים ממקום למקום להשיב לב בנים לאבינו שבשמים ולא יצויר שהיו באים לעיר ולמקום שלא דרכה שם רגל ישראל מעולם וכידוע שלפעמים היו לוקחים אתם שוחט מובהק ישחט להם בדרכים והדבר פשוט וכך נהגו כל ישראל שלוקחים עופות אצל הגויים ובודקים שצורתם תהא כצורת העופות שהיו נאכלים במקום הישוב של ישראל ושוחטין ואוכלים העופות בלא שום פקפוק וחשש ופשוט, והרי זהו בדיוק הדבר שעשו בעוף הבראקל שדקדקו היטיב ע"פ גדולי הדור שאלו הם העופות בצורה כזאת שאכלום בכל תפוצות ישראל והביאום כדי להחזיר עטרה ליושנה ומה מקום להסתפק בזה ולבוא בטענה שלקחו תרנגולים אצל הגויים כמו שנתפרסם.

(ז) עוד כתב לא בדקו האם דברי הגוי אמת ובודאי לא יודעים לבדוק האם דברי האם דברי הוא אמת ובודאי לא יודעים לבדוק האם אין עופות אלו מהעופות הטמאים עכ"ל, ולא נוכל להבין דבריו שכתב נתברר ונתפרסם ברכים שהם הם העופות שאכלום כל ישראל במושבותם והם התרנגולים הרגלים שגדלו בחצירות ונאכלים ללא שום חשש ופקפוק והאין יאמר כבודו שלא יודעים לבדוק האם אין עופות אלו מהעופות הטמאים הלא רבותינו הגדולים מעידים שהם הם התרנגולים שאכלו, וגם כל השוחטים כמו שנתפרסם.

(ח) עוד כתב: "או אולי נתערבו בהם עופות טמאים" עכ"ל, ולא אבין למה נסתפק בזה שאולי לא ביררו, דבודאי ביררו וביררו, שהרי בדקו כל העופות הרגילים בעולם והמסקנא היתה שעל עופות אלו אין צריך לחשוש שמא נתערבו בהם עופות בלא מסורת כמבואר בארוכה בקונטרס מסורת טהרת עופות שמלבד רבותינו מרנן השבט הלוי והגר"נ קרליץ ששלחו שלוחים נאמנים לברר הענין, שלחו גם רבני ועד השחיטה הגרש"י הירש והגר"א ברנסדורפר שליט"א והגאב"ד שליט"א משגיחים נאמנים לברר הענין היטיב היטיב שיהא ללא שום חשש.

(ט) עוד כתב ובפרט בימינו אשר רבו הדרכים לבדוק ולמצוא וכו', פשוט ופשיטא וכך הי' מעשה שבדקו בכל הדרכים והביאו הדברים לפני גדולי הדור ומסקנתם כתובה בכתב ע"י גדולי ההוראה שאלו הם העופות שבמסורת טהרה ללא חשש תערובות אבל מי שהביא הדברים לפני כבודו נשתבש הרבה בהבנת מה שכתוב בכתבי הגויים כמו שיתבאר אי"ה להלן [ולא שצריך לקבל דברי הגויים וכבר נתבאר בקונטרס 'מסורת טהרת עופות' ענין קבלת דברי הגויים בארוכה].

(י) עוד כתב, בכל השנים לא פרסמנו איך היתה המסורת ואיך נתנו הכשר על העופות וכו' וכותב עוד בתחילה כאשר תושבי חו"ל הגיעו ארצה מחו"ל התחילו להשתמש בעופות שגידלו הערבים ואשר כולם הכירו את העופות שאכלו אותם גם בחו"ל, כאן כתב דבר נכון וזהו הדבר שדיברנו שכל שרואים שצורת העוף הוא כצורת העוף שאכלום בני"ז זהו המסורת, וכן גם העוף מאיזור הבראקל הוא כצורת העוף שאכלו בני"ז תמיד כמו שנתבאר.

(יא) עוד כתב: "אחר שנת תשי"ב תשט"ו התחילה התפתחות של טיפות עופות בארץ, הי' יהודי חרדי שרצה להקים חות טיפות עופות, היו מפעלים בחו"ל אשר טיפחו אפרוחים היו צריכים לברר על עופות עם מסורת, הגענו לבית שחיטה של סטמר שהיו בקשר עם חברת 'אנטבפ' אשר טיפחו אפרוחים נתברר על עוף המכונה קורניש אדום ועוף קורניש לבן שיש להם מסורת" עכ"ל. הנה כתב כאן כמה דברים ומפי כמה אנשים, א' מפי יוסי כ"ץ בחמד שכשאביו הביא העופות מארה"ב, שאל אביו את רב המושב על העופות ואמר שיש להם מסורת ולא עלה על הדעת שחושב לסמוך עליו כלל כידוע, ב' שביקרו בקהילת סאטמר וראו שגם הם שחטו את הקורניש-רוק [בכל השחיטות ולא רק בסאטמר שחטו את הקורניש-רוק ומסתמא נקט סאטמר מחמת טעותו שחשב שמי שדיבר אתו הוא כ"ק אדמו"ר מסאטמר שליט"א אבל

נתפרסם שזה הי' אבדק"ק נירברטור ולא כ"ק אדמו"ר מסטמר שליט"א אבל אין בזה נפקא מינה כי בכל השחיתות שחטו את הקורניש-רוק ולא נדע האם מה שנתפרסם הוא הנכון או מה שחשב כבודו ואין בזה נ"מ] והנה דבר זה ידוע ומפורסם שהעופות התעשיתיים הם מכלוא של זכר שנקרא 'קורניש' ונקיבה שנקרא 'רוק' אלא שבשעתו לא הי' ידוע מהו מקורו של הקורניש ועכשיו שכל הידע נמצא בהישג יד ונודע שהקורניש הוא יצור שיצרוהו מהכלאה של מספר עופות קרב מהמזרח הרחוק, סוברים גדולי הדור שאע"פ שכבר אכלוהו עשרות בשנים זה לא נקרא מסורת שראינו מאות בשנים בכל חצירות ישראל שאינו דורס, אבל הקורניש לא גדל בחצרות ישראל, ולקחוהו מבתי החרושת ונמצא שאין לו שום מסורת כלל ולכן אין לו מסורת כלל, ויש עוד חששות גדולות על העופות של בתי החרושת כמו שנתפרסם כבר בקונטרס מסורת טהרת עופות].

י"ב) מה שכתב על ענין השתלת גנים, הדבר נכון הוא שהמדובר מהכלאות טבעיות או בהזרעה מלאכותית והגאון הגדול ר' אברהם בער ליטמנווין שליט"א שנשלח ע"י העדה החרדית לברר הענין הגיע למסקנא שמדובר בהכלאה רגילה ולא בהשתלת גנים וכבר נתפרסם הדבר.

י"ג) כתב עוד אלו שהביאו העוף החדש, השתמשו בו רק כנקבה ואילו הזכר לקחו את הקורניש והאריך שמשתמשים בעופות כאן ואשר עליו הם מערערים על המסורת שלו כדי לקבל צבע לבן לנוצות וכבר עומדים בדור הרביעי וסומכין על אין חוששין לזרע האב שזה לא רק דיעבד ולא מחלוקת בהלכה וזה מעשה ישראל ולא מעשה גוי! והוא ממש נגד פסק החת"ס המובא בפתחי תשובה, אשר כאשר נתערבו זכרים שאין להם מסורת ברוב זכרים כשרים והאפרוחים שנולדו מעורבים והכשיר החת"ס בתנאי שלא ניכר שום שינוי באפרוחים מצד זרע האב דכיון שהאב לא השפיע כלל אין חוששין לזרע האב, אילו בדין צבע הנוצות נשתנו מצד זרע האב ובכל זאת רוצים לסמוך שאין חוששין לזרע האב, עכ"ל, ונדבר קודם מבחינת ההלכה איך שהבין כבודו דברי החת"ס, ואח"כ נדבר מהמציאות שאינו כמו שחושב כבודו.

הנה טעה בהבנת דברי החת"ס טעות גמורה, שאדברא מבואר מדברי החת"ס שאין שום נפקא מינה אי הזכר השפיע על צורת הולד או לא והעיקר דלפי מאן דס"ל שחוששין לזרע האב הוא גם באינו ניכר כלל על הולד שאביו טמא רק החת"ס כתב שאם לא רואים בולד שום שינוי לא מסתברא שהוא צאצא של האב הטמא ורחוק הדבר שהוא צאצא של הטמא ונתלה אותו שהוא מהרוב שהאבות הטהורים עי"ש מפורש בדבריו הקדושים, [וכבר כתב מרן שבט הלוי שהיתר זה לא שייך בהעופות מבתי החרושת ונתבאר היטב בקונטרס מסורת טהרת עופות אבל סברתו שחשב שכשאין האב ניכר בולד אינו אוסר בזה אדרבא דעת החת"ס איפכא וכמוש"כ..].

ובענין מה שכתב המציאות מה שעשו "אלו שהביאו את העוף החדש" כל מה שכתב פשוט לא נכון במציאות ואם ירצה להתעניין באמת ובתמים יוכל לדעת הכל כי אין שום סודות רק כבר כתבתי שלא רצה כבודו לדעת ולשמוע. ועכ"פ מדובר בתרנגול מאזור ברקל נקי גם מצד האב וגם מצד האם.

י"ד) עוד כתב: "גם ידוע הנאמר בגמרא נאמן הצייד לומר עוף זה התיר לי רבי הצייד, וכתב הש"ך, אבל אינו נאמן לומר עוף זה התיר לי רבי החכם, עכ"ל, ונתכוון כבודו להביא שאין נאמנות לאלו שמעידים מפי גדולי הדור על כשרות התרנגול הרגיל בכל תפוצות ישראל מפני שמעידים מפי חכם ולא מפי צייד, אבל הוא טעות חמורה וראה רק תחילת דברי הש"ך ובש"ך כתוב ההיפך הגמור ממה שחשב שבהמשך כתב ומ"מ אם ת"ח מעיד על עוף שמקובל הוא שטהור ובפרט האידנא שאין לנו צייד אלא מסורת, הרי להדיא שהת"ח מעיד על המסורת, ועי"ש בפרמ"ג שכתב שכשמעיד מפי חכם אפשר שהחכם סומך על סימנים בלבד אבל כשחכם מעיד על מסורת פשיטא שנאמן.

ט"ו) עוד כתב והנה גברא המבקש עילום שמו הנה כבר נתפרסם שמו ומדבר דברי הבלים הרבה ותמוה היכן הגברא רבא דידי'.

ט"ז) עוד כתב: "לפני מאה ושלושים וחמש שנים פרסמו כי ההעדפה בעוף ברקל הוא בגלל הביצים העגולות שהוא מטיל", הנה הגברא רבא לא יודע להבין דברים פשוטים שכתוב בספריהם כי יש, בין הביצים שהם כד חד ב' סוגים אחד שמתחיל להשתפע ממש מלמטה והוא בשפוע עד למעלה והב' שלמטה הם כעגול ואח"כ לאחר כשליש ביצה לערך מתחיל השיפוע ונעשה חד, והרבה פעמים הביצה שמתחלת להתשפע בכשליש הביצה היא יותר חדה בסוף מאשר

הביצים שמשופעים מלמטה וכך הוא הברקל שיש לו יותר חלבון כי השפוע אינו מתיל מלמטה ממש אבל הוא בצורת כד חד הטוב ביותר וכבר בדקנו עשרות אלפי ביצים של ברקל טהור והוא כד חד הטוב ביותר.

י"ז) כתב עוד בשם הגברא רבא בשם כתבי הגויים שיש ברקל חדש מלפני יותר ממאה שנה שהרכיבו אותו, ולא ברור כלל למה הביאו כאן שאין אנו מתעסקים בעוף מורכב שניכר לעין כל אלא בברקל שהי' מצוי בכל האזור והוא הברקל הטהור בצורת העופות שאכלום כל ישראל במושבותם כמוש"נ.

י"ח) עוד כתב: "בנוסף יש ספרות על כמה הכלאות שהברקלס" עבר, כבר נתבאר היטיב בקונטרס מסורת טהרת עופות שכל כתבי עכו"מ היו ידועים לעסקנים ולרבנים ודקדקו להביא ברקל בלא ערבוב ועי' בארוכה בקונטרס מסורת טהרת עופות.

י"ט) עוד כתב: "מבואר בפרי מגדים שפ"ד סק"ב שבמקום שיש מסורת לאיסור לא תועיל שום מסורת להיתר ואפילו מאה עדים והנה העיד השו"ב ברקוביץ כי לפני כ' 20 שנה אמר לו חבירו שוחט מבוגר שהברקל מקובל העוף טמא וכן שמעתי מכ"ק בשם שני שוחטים ותיקים שהעוף הזה מקובל כעוף טמא" הנה כל דבריו כאן איני מתחיל להבין שהמדובר בפרמ"ג הוא שיש מקום ששם מקובל ששם יש מסורת על עוף שהוא אסור אבל לא על שוחטים שאומרים ששמעו שזה עוף טמא ויש עשרות שוחטים שמעידים שכאן יש על זה מסורת ופליאה על כבודו איך הבין דברי הפרמ"ג, ובפרט שכבר נתפרסם שהשוחט ברקוביץ כתב פעם כך ופעם כך וכל עצם הדבר שיש מסורת של טמא על ברקל הרי נראה לכל שהוא שקר כי מי מהשוחטים ידע מהשם ברקל שהרי אינו אלא התרנגול הרגיל אצל כל ישראל במושבותם וא"כ הם מעידים שכל ישראל לדורותם אכלו עופות טמאים וניכר שהכל שקר.

כ) עוד כתב: "גם ידוע אשר גדולי עולם חששו מצבע כעין שחרות במקור ושינוי בצבע הרגלים, ענין זה של שחרות ברגלים אינו נכון הם אינם שחורים הם כהים בכל העופות בפולין בליטא בהונגרי' ובכל המקומות שכל העופות הצבועניים רגליהם ג"כ כהים וזה מפורסם מאד ובכל ספרי העופות כתוב כן. והרגלים הבהירות כולל הצהובות הם מהעופות מהמזרח הרחוק שאינם במסורת או מהלגהורן שהוא מאירופא ויש לו רגליים בהירות וכ"ז דברים מפורסמים שהכהות ברגלים הוא מחמת כהות העוף שהרגלים תלויים בעוף כהה או עוף בהיר.

ומה שכתב שחששו מצבע רגליים או מקור כעין שחור יש ב' טעויות הא' שמדובר בשחור ממש וגם שהמדובר באוזות ולא דיברו בתרנגולים ולמעשה כאן אין לא מקור שחור ולא רגליים שחורות.

כ"א) בענין חולק את רגליו כבר נתפרסם מהגרש"י הירש והגר"א ברנסדורפר שהעופות בבית המטבחיים עומדין בדיוק כמו הברקיל ואינו נקרא חולק את רגליו כמו שמצורף כאן המכתב שכתבנו כבר.

וכל בר דעת מבין שא"א לאכול מפאבריק שמייצר עופות ככל העולה על רוחו ומה מעלה כבודו על הדעת שהגויים למדו סי' פ"ב בשו"ע יור"ד ונוהגין ע"פ זה וכידוע שיש גם אנשים שמכחישים שהי' שואה כן הדבר הברור הזה שיש פאבריק שעושה ככל העולה על רוחו ויבוא מאן דהוא להכחיש ולומר שהם משתמשין רק בעופות שבמסורת וכבר נתבאר בארוכה אמיתת הדברים בקונטרס מסורת טהרת עופות, ואדרבא אם יש לכבודו דברים להבינו אשמח לשמוע.

סוף דבר אינני מבין דבריו כלל, ואולי יאות להבינני ואפשר ששמע שהטעו את כבודו בידע הדברים לאשורם

כ"ז כתבתי בחפזי

ועוד חזון למועד

יחזקאל הכהן קפלן

יחזקאל הכהן קפלן

אלא מה שעומד בעיקר כעת לנגדינו הוא על מה שיצא
 הערעור שהוא חולק את רגליו שהוא מורה על סימני
 דריסה אשר לכאורה ריעותא גדולה היא, אמנם האמת יורה
 דרכו כי כבר לפני כמה שנים שבאו גם אללינו הצי"צ
 דפה עיה"ק ירושת"ו לערער על זה כי העופות המטילות
 ביצים הם חולקים את רגליהם, ונכון הדבר כי בהסקפה
 הראשונה ששמענו מזה חששנו מאד, וזוכרני כי הגאון הגדול
 הראצ"ד מהרי"י פישר זללה"ה חרד על זה כי שאלה נוראה
 היא, אמנם למעשה יצאנו אז בכמה וכמה מקומות לזרר
 נידון זה ועשינו כמה וכמה מבצעים בזה והעמדנו אותם
 על חוט מתוח או חוט ברזל מעבה ונתזרר לנו אם כי
 נכון הדבר שציני ציני עד שמתיישבים שפיר על החוט ישנם
 לפעמים שהם חולקים אלצעותיהם אמנם הדבר נראה וניכר
 שאינם עומדים ומיושבים היטב בצטיחות רק עם כל השלשה
 אלצעותיהם יחד, וזדקנו גם בעופות טמאים וראינו בזה
 הצדל גדול צין חלוקת רגליהם של עופות הטמאים שהם
 מסודרים היטב שנראה וניכר הוא שזהו טבעם אשר נבראו
 בזה, משא"כ צתרנגולים אלו דאפילו כשהם עומדים בחלוקת
 אלצעותיהם על חוט המתוח נראה וניכר בהם שאין עמידתם
 ציציבות ושאין זה עמידתם הטבעית אלא צחקראי בעלמא
 עד שהם מתיישבים שפיר על עמדם כן ראינו בעינינו וכן
 נתזרר לנו לאחר החקירה ודרישה בזה, ועל סמך זה החליטו
 הצי"צ שאין שום חשש בזה בעזה"ת.

Dr Colin Baxter-Jones

Arrandene, Farmington, Cheltenham, GL54 3NQ, United Kingdom

Tel. +44 [redacted] ; Email: [redacted]@aol.com

12th June 2017

Dear Rabbi

I enjoyed our short meeting in London on 18th May and look forward another opportunity of talking with you in the future. Shortly after we met and to help with understanding, I wrote a short history of the development of the commercial broiler chicken (please see Word document attached "The Modern Broiler Industry").

The Arbor Acres White Rock is generally recognized as the founder breed of the modern poultry industry. This is not a breed whose physical components were known but combined several breeds and resulted from progeny testing different crosses to identify those with the most desirable characteristics. In the that years followed, the Arbor Acre 50 Female was developed from the White Rock by incorporating genetic material from additional breeds which means that already at this stage the mother is not actually known, and introducing the dominant white gene from a Leghorn. The Arbor Acres breed dominated the broiler market in the 1960's, 70's and 80's but started to lose market share when competitor breeds with better processing characteristics entered the market.

In the early 1990's customers in the USA began to place more emphasis on broilers with better processing characteristics and higher white meat yield, in particular. The Cobb-Vantress breed, for example, was known to contain genes from the Cornish (Mali) breed. Previously, there had been a lot of swapping of genetic lines amongst breeders but very little attention was paid to whether they may have contained Cornish (Mali) or Faverolles (Dorking) with five toes, or any other breed that you rule out according to rules of Kashruth. For this reason, it is impossible to answer your question of "who is the mother of the mother" in today's commercial breeds.

You also asked whether a new breed could enter the commercial chain. First, we need to consider the possibility that a new breeding company could enter the market. Ross (Aviagen), Cobb-Vantress (Tyson Foods) and Hubbard (Groupe Grimaud) are highly sophisticated companies who employ the very latest genetic tools and technologies to continuously

improve their production lines (each company maintains production lines which are crossed in different combinations to produce the products that they sell). The breeding and production systems employed by the breeders are very expensive to develop and maintain and this provides a significant barrier of entry to new entrants. In my opinion, it is highly unlikely that a new breeding company would be able to gain a foothold in the market.

The next question is whether any of the existing companies will be able to launch a new genetic line into the market. The breeders always try and respond to the needs of their customers and for this reason they maintain research lines with a variety of different characteristics. As is the case with the production lines, the precise genetic background of the research lines is unknown. Many of the research lines have been acquired as industry consolidation has taken place. To be frank, the breeding companies are interested only in the live performance and processing characteristics of their lines and not the phylogenetic origin.

From time to time, the breeders will make changes to their products by changing the mix of production lines or by introducing a research line into the production mix. There is continued push for lines with improved meat yield characteristics in the USA and South America. **This makes it even more difficult to determine whether the maternal lines offered by breeding companies originate from breeds that are permitted by Jewish Law.** Only if the ancestry could be tracked from the original cross would it be possible to verify the Kosher status and the only solution is to cultivate an independent line.

Respectfully yours,

Colin Baxter-Jones

cc. Rabbi and Rabbi

דר. קולין בקסטר-ג'ונס

..... אנגליה

טל: דוא"ל:

12 יוני 2017

לכ' הרב

נהניתי מהפגישה הקצרה שלנו בלונדון ב 18 למאי ומצפה להזדמנות נוספת לדבר אתך בעתיד. זמן קצר אחרי שנפגשנו, וכדי לסייע להבנת העניין, כתבתי היסטוריה קצרה על התפתחותו של עוף פטם מסחרי (נא ראה מסמך וורד המצ"ב "תעשיית הפטם המודרני").

בדרך כלל ה"רוק לבן של ארבור אייקרס" מוכר כגזע-המייסד של תעשיית עופות המודרנית. זה אינו גזע שמרכיביו הפיזיים היו ידועים אלא שולבו כמה גזעים וזה יצא כתוצאה מבדיקות צאצאים של צלובים שונים בכדי לזהות את אלו עם המאפיינים הרצויים ביותר. בשנות ההמשך ה"נקבה 50 ארבור אייקר" פותח מה"רוק לבן" ע"י שילוב חומר גנטי מגזעים נוספים ומשמע מכאן שכבר בשלב הזה האמא באמת לא ידועה, והם הביאו את הגן הדומיננטי הלבן מ"לעגהורן". גזע ה"ארבור אייקרס" שלט בשוק הפטמים בשנות ה 60, 70 ו 80 אך התחיל לאבד נתח השוק כאשר גזעי מתחרים עם מאפייני עיבוד יותר טובים נכנסו לשוק.

בשנות ה 90 המוקדמים לקוחות בארה"ב החלו לשים יותר הדגש על פטמים עם מאפייני עיבוד יותר טובים ותשואה יותר גדולה של בשר לבן במיוחד. למשל היה ידוע שגזע ה "קוב-ואנטרס" הכיל גנים מגזע ה"קורניש" ("מאלי"). לפני כן היו הרבה החלפות של קווים גנטיים בין מגדלי העופות אך בקושי שמו לב לשאלה אם אלו הכילו "קורניש" ("מאלי") או "פאבערוולס" ("דורקינג") עם 5 אצבעות, או כל גזע אחר שאתם פוסלים לפי כללי הכשרות. לכן, זה בלתי אפשרי לענות לשאלתך של "מי היא האמא של האמא?" בגזעים התעשייתיים של היום.

גם שאלת אם גזע חדש יכול להיכנס לשרשרת המסחרית. קודם עלינו לשקול את האפשרות אם חברה חדשה של גידול עופות יכולה להיכנס לשוק. "רוס" (אביאג'ן), "קוב-ואנטרס" ("טייסן פודס") ו"האברד" ("גרופ גרימאוד") הן חברות מאד משוכללות המשתמשות בכלים והטכניקות הגנטיות

המעדכנות ביותר בכדי לשפר תמיד את קווי הייצור שלהם (- כל חברה מחזיקה קווי ייצור שמצולבים בשילובים שונים בכדי למכור את המוצרים שהם מוכרים). מערכות הגידול והייצור שבאים לידי שימוש ע"י המגדלים הינם מאד יקרים לפתח ולהחזיק וזו סיבה למחסום משמעותי נגד הכנסה של מתחרים חדשים. לדעתי, מאד לא סביר שחברת גידול עופות חדשה תוכל להשיג דריסת רגל בשוק.

השאלה הבאה היא אם אי אלו מהחברות הקיימות יוכלו להשיק קו גנטי חדש לתוך השוק. מגדלי העופות תמיד מנסים להגיב לצרכי לקוחותיהם ולכן הם מחזיקים קווי מחקר עם מגוון מאפיינים שונים. כמו שבמקרה של קווי היצור, הרקע הגנטי המדויק של קווי המחקר אינו ידוע. הרבה מקווי המחקר נרכשו תוך כדי איחוד תעשייתי. בכנות, חברות המגדלים רק מעוניינים בביצוע חי ובמאפייני עיבוד לקווים שלהם, ולא במקור הפילוגנטי.

מפעם לפעם המגדלים יעשו שינויים למוצרים שלהם ע"י שינוי בשילוב קווי הייצור או ע"י הכנסת קו מחקר לתוך תמהיל הייצור. יש דחף מתמשך לקווים עם מאפיינים של תשואת בשר משופרת בארה"ב ובדרום אמריקה. **זה מקשה עוד יותר לקבוע אם הקווים האימהיים המוצעים ע"י חברות המגדלים באים ממקור של גזעים המותרים ע"י הלכה יהודית.** רק אם יוכלו לעקוב אחרי ההצלבה המקורי בשושלת יוכלו לאמת את המעמד הכשר - והפתרון היחיד הוא לטפח קו עצמאי.

בכבוד רב,

קולין באקסטר-ג'ונס

Development of the Modern Broiler Industry

- 1) In 1945, Great Atlantic and Pacific Tea Company (known as A&P) and USDA [United States Department of Agriculture] announced a "Chicken of Tomorrow Competition" to determine the most suitable breeds for poultry meat production. In February of 1948, 40 regional finalists shipped hatching eggs from each flock to Maryland where they were hatched for the competition. Once birds were processed, they were judged both for carcass conformation and live performance using feed consumption to weight gain ratios (FCR), average carcass weights and other factors.
- 2) The final decision was between a flock of Dark Cornish cross bred birds from the Vantress Hatchery and a flock of pure breed White Rocks presented by Arbor Acres. In the end, the Arbor Acres flock was preferred over the Vantress flock despite the latter's higher yields.
- 3) The White Rocks' plumage picked cleaner and easier than the dark-feathered Cornish which it was believed would make for better presentation in the retail market. After winning the 1948 contest and the second Chicken of Tomorrow national contest in 1951, Arbor Acres became the premiere producer of meat-type birds.
- 4) By 1964, Arbor Acres was a full-fledged poultry company and the founding Saglio family sold the company to Nelson A. Rockefeller, who proceeded to distribute the breed around the world.
- 5) It is very difficult to determine which breeds of chicken create a commercial breed. The White Rock developed by Arbor Acres was used to create the AA50 female parent breeder that became the predominant breed in the 70's. The AA50 was a cross between two lines, a Line 44 male and a Line 55 female. The Line 44 consisted of White Rock, Barred Rock; Rhode Island Red and possibly genetic material from the Nicholls breed. The Line 55 contained White Rock together with the dominant white gene from a Leghorn. It is not believed that either of these lines contained Cornish genes.
- 6) Professor Paul Siegel at Virginia Tech has maintained a population of White Rock birds for over 50 years without any form of selection. Working with colleagues at other institutions and using the very latest genetic technology, they are trying to ascertain the true genetic lineage of the White Rock. This is technically difficult, time consuming and expensive research for which it is extremely difficult to secure funding.
- 7) Prior to the "Chicken of Tomorrow Competition" there was upwards of 1000 breeding companies in the USA alone. It was common practice for such companies to swap genetic lines between themselves. As breeding became more sophisticated and competitive differences between breeds more pronounced, the number of breeding companies declined rapidly. In the 1960's, 70's and into the 80's it was fairly common practice for breeding companies to "acquire" or "source" genetic lines from their competitors. This practice has largely stopped and the primary breeders jealously protect their own genetic material together with its derivation.
- 8) During the last 30 years there has been an increasing demand for broilers with higher meat yield. Breeds like Cobb and Ross quite rapidly displaced Arbor Acres, Avian and Peterson from their previously strong positions in the USA. Some of the increased meat yield was obtained by incorporating Cornish lines but it is believed that additional improvements were made by incorporating genetic material from the Pilch and Ledbreest breeds.

- 9) Commercial broilers are typically produced by crossing a Male line with a Female line parent. For genetic security reasons, Male and Female lines are usually hybrids which are represented by the symbols A x B (Male line) and C x D (Female line). Male lines are characteristically selected for growth and conformation but reproductive characteristics continue to be important in Female Lines. Male lines contribute equally as the Female lines because they influence the processing characteristics of the broiler. This was evidenced by the rapid climb in market share of the Ross male in the 80's and 90's. It is quite common in the USA to mate a Male line from one breeder company to the Female line of another.
- 10) Today, just three companies dominate the broiler breeder market. Arbor Acres is now part of Aviagen, owned by the GW Group in Germany. Vantress was incorporated into Cobb-Vantress, which is owned by Tyson Foods in Arkansas, USA. These two companies alone supply well over 90% of the modern broiler breeding stock purchased around the globe. A third company, Hubbard Breeders owned by Groupe Grimaud in France, sells much of the remainder.
- 11) Each primary breeding company maintains both production and research lines as closed populations (pure lines) and employs sophisticated breeding techniques to improve them.
- 12) Over the last 20 years they have also accumulated new genetic material by purchasing less successful breeding companies. In almost all cases, the acquired lines are maintained as research lines until they can be evaluated for health status and commercial viability. Despite years of intense selection, some research lines will never become production lines.
- 13) Every breeding company maintains and reproduces large, pedigreed populations of the production lines that are required to make their commercial products (A, B, C and D). The minimum is four (4) lines but depending upon the product mix this number can be higher.
- 14) The breeding companies operate in most countries around the world and the product requirements vary by country/continent depending upon the stage of market development.
- 15) Developing countries tend to place more emphasis on chick numbers and growth rate but more sophisticated markets e.g. USA, EU and Latin America tend to prioritize on cost of production (which is driven by FCR) and meat yield.
- 16) In recent years, there has been an increased focus on animal welfare, meat quality, antibiotic usage etc. In particular, the EU has led the charge and there has been increased interest in slower growing chicken breeds (40 to 45 grams per day compared to 60 grams per day). By necessity, this has resulted in breeding companies directing more resources towards meeting these needs and identifying lines that could be suitable for this purpose.
- 17) This has and will result in more colored breeds and genetic diversity being introduced into the gene pools of the breeding companies.

Dr. Colin Baxter-Jones, 6th June 2017.

כשרות העופות

7686401@gmail.com

פיתוח תעשיית הפרגיות המודרנית

[תרגום] מאמר מקצועי מאת ד"ר קולין בקסטר-ג'ונס, 6 יוני 2017 [י"ב סיון תשע"ז]

(1) בשנת 1945, [תש"ה] חברת גרייט אטלנטיק אנד פסיפיק טיי קומפני (Great Atlantic and Pacific Tea Company) (A&P) יחד עם ה- USDA [United States Department of Agriculture] הכריזו על "תחרות עוף המחר" כדי לקבוע את הגזעים המתאימים ביותר עבור ייצור עופות-הבשר. בפברואר 1948, 40 מועמדים אזוריים שלחו ביצים בקיעות מכל אחד מלוליהם למדינת מרילנד, שם הם הבקעו לצורך השתתפותם בתחרות. כשהעופות התפתחו הם נשפטו הן על פי תצורת גופתם והן על פעילות החיים שלהם תוך שימוש ביחס שבין תצרוכת המזון הנדרשת לעומת הגידול במשקלן יחס (FCR), משקלי גופה ממוצעים וכן גורמים נוספים.

(2) ההחלטה הסופית היתה בין להקת "נֶרְק קורניש" (Dark Cornish) לחצות עם עופות ממדגרת וונְטְרֶס (Vantress Hatchery) לבין להקת גזע טהור של "ווייט רוקס" (White Rocks) שהוצגה בתחרות על ידי ארבור אֶקְס. בסופו של דבר הלהקה של ארבור אקס הועדפה על פני זו של וונטרס למרות התשואות הגבוהות של האחרון.

(3) הנוצתיות של ווייט רוקס הוערכה כנקיה וקלה יותר מאשר הנוצה הכהה של הקורניש מה שהאמינו שיעשה רושם טוב יותר בשוק הקמעונאי. לאחר הזכייה בתחרות של שנת 1948 וכן בתחרות הלאומית השנייה של "עוף המחר" שהתקיימה בשנת 1951, ארבור אקס הפך להיות מפיק הבכורה של עופות הבשר.

(4) בשנת 1964 היתה ארבור אקס חברת העופות מלאה ומשפחת סגליומיסדת החברה מכרה את החברה לנלסון א. רוקפלר, אשר המשיך להפיץ את הגזע ברחבי העולם.

(5) מאוד קשה לקבוע אלו גזעים של תרנגולים משמשים ליצור קו מסחרי. הווייט-רוק שפותח על ידי ארבור אקס שימש לייצור קו (שושלת) ה-AA50 (קו מגדל נקבתי) שהפך לגזע הדומיננטי בשוק בשנות ה-70. שושלת ה-AA50 היתה הכלאה בין שתי שושלות, שושלת 44 זכר עם שושלת 55 נקבה. שושלת 44 הורכבה מווייט רוק, בָּרְד רוק (Barred Rock); רוד אֵיילֶנְד רד (Rhode Island Red) ואולי גם חומר גנטי מן הגזע ניקוֹלֶס (Nicholls). קו 55 הכיל ווייט-רוק יחד עם הָגֶן הלבן הדומיננטי מגזע לָגְהוֹרְן (Leghorn). אין זה סביר כיאי מי מקוים אלו הכיל גֶנים של קורניש.

(6) פרופסורפול סִיגֶל מוורג'יניה טק (Virginia Tech) שימר אוכלוסיית עופות ווייט-רוק למשך מעל לחמישים שנה ללא כל צורה של סלקציה (מיון, בחירה של יחידים לפיתוח ושיפור הגזע). בעבודתו עם עמיתים ממסדות אחרים ובשימוש בטכנולוגיה הגנטית החדשנית ביותר, מנסים הם לברר את השירשור הגנטי האמיתי של הווייט-רוק. זה קשה מאד מבחינה טכנית, וצורך זמן רב ומחקר יקר שעבורו קשה מאוד להשיג מימון.

(7) לפני שהתקיימה "תחרות עוף המחר" היורק בארה"ב לבדה למעלה מ-1000 חברות הרבייה. היה זה נוהג נפוץ עבור חברות שכאלה להחליף שושלות גנטיות בינם לבין עמיתיהם. כאשר ההרבייה הפכה להיות מתוחכמת יותר וההבדלים התחרותיים שבין הגזעים בלטו יותר, מספר חברות ההרבייה ירד במהירות. בשנות ה-60, בשנות ה-70 ועד לתוך שנות ה-80, היה זה מנהג נפוץ למדי בקרב חברות הֶרְפֵּיה "לרכוש" שושלות גנטיות מן המתחרים שלהם. נוהג זה הופסק במידה רבה וכיום המגדלים הראשיים מגינים בקנאות על החומר הגנטי שלהם כמו גם הגיזרה (המקורות) שלו.

(8) במהלך שלושים השנים האחרונות הביקוש עבור פרגיות עם תשואת בשר גבוהה יותר הלך וגדל. מגדלים כמו קוב (Cobb) ורוס (Ross) החליפו די במהירות את מקומם של ארבור אקס, אֶנְיָאן (Avian) ופִיטרסון (Peterson) בשליטתם החזקה בארה"ב. חלק מתשו את הבשר המוגברת הושגה על ידי שילוב שושלות של קורניש אבל סביר כי שיפורים נוספים נעשו על ידי שילוב חומר גנטי מן הגזעים פִּילְץ' (Pilch) וכן לֶדֶבְרֶסֶט (Led brest).

9) פרגיות מסחריות באופן טיפוסים יוצרות על ידי הכלאת קו הורי זכרי עם קו נקבי. בגלל שיקולים של אבטחה גנטית, קוי זכר ונקבה הם בדרך כלל כלאיים המיוצגים על ידי הסמלים $A \times B$ (קו הזכר) ו- $C \times D$ (קו הנקבה). קוי זכר מועדפים זה על זה בשל תכונות של צמיחה ותצורה, אך תכונות הרבייה הן שממשיכות להיות החשובות בקוים נקביים. קוי זכר תורמים באותה מידה כמו קוים נקביים מכיון שהם משפיעים על מאפייני העיבוד של הפרגית. עדות לכך היתה העלייה המהירה בנתח השוק של זכרי חברת רוס בשנות ה-80 וה-90. זה די נפוץ בארה"ב לזווג קו זכר מחברה מגדלת אחת לקו נקבה של אחרת.

10) כיום, רק שלוש חברות דומיננטיות בשוק מטפחי הפרגיות. חברת ארבור אקס כעת היא חלק של אַוִיאגֶ'ן (Aviagen) שבבעלות קבוצת GW בגרמניה. חברת וונטרס (Vantress) משולבת בתוך קוב-וונטרס (Cobb Vantress), אשר בבעלות טייסון מזון (Tyson Foods) בארקנסו, ארה"ב. שתי החברות הללו לבדן מספקות בהחלט מעל 90% מהתעשייה המודרנית של פיתוח הפרגיות הנרכשות ברחבי העולם. חברה שלישית, מגדלי הופרד (Hubbard Breeders) שבבעלותה של חברת גרופ גרימאוד (Groupe Grimaude) בצרפת, מוכרת את רוב היתר.

11) כל אחת מחברות הגידול הראשיות שומרת הן על שושלות היצור והן על שושלות המחקרים כעל אוכלוסיות סגורות (קוים טהורים) ומפעילה טכניקות גידול מתוחכמות לצורך שיפורן.

12) במהלך 20 השנים האחרונות הם גם צברו חומר גנטי חדש על ידי רכישת חברות גידול פחות מוצלחות. כמעט בכל המקרים, הקווים הנרכשים נשמרים כקוים מחקריים עד שהם יוכלו להיות מוערכים מבחינת הסטטוס הבריאותי שלהם והכדאיות המסחרית שביצורן. למרות שנים של בחירה (סלקציה, מיון) אינטנסיבית, כמה קווי מחקר לעולם לא יהיו קווי ייצור.

13) כל חברת-הרבייה שומרת ומשחזרת אוכלוסיות גדולות ומיוחסות שלושלות הייצור אשר נדרשות לצורך המוצרים המסחריים שלהם (A, B, C ו- D). המינימום הוא ארבע שושלות אך מספר זה יכול להיות גבוה יותר בהתאם לתערובת הנדרשת לצורך המוצר.

14) חברות הגידול פועלות ברוב המדינות מסביב העולם ודרישות-המוצר משתנות ממדינה למדינה ומיבשת ליבשת בהתאם לשלב בו נמצא פיתוח השוק של אותו איזור.

15) מדינות מתפתחות נוטות לשים דגש רב יותר על מספרי האפרוחים ועל קצב הצמיחה, בעוד ששווקים מתוחכמים יותר, למשל ארה"ב, האיחוד האירופי ואמריקה הלטינית נוטים להעדיף את שיקולי עלות הייצור (המושפעת מיחס ה-FCR) ותשואת הבשר.

16) בשנים האחרונות ההתמקדות גוברת והולכת בנוגע לרווחת בעלי החיים, איכות הבשר, שימוש אנטיביוטי וכדומה. האיחוד האירופי בפרט הוביל את הדרישה והגדיל את ההתעניינות בגזעים הגדלים לאט יותר (40-45 גרם ליום לעומת 60 גרם ליום). כמידת הצורך, הדבר הביא את חברות הרבייה להפנות יותר משאבים לעמידה בצרכים אלו ולזיהוי קוים העשויים להתאים למטרה זו.

17) כתוצאה מכך זה הביא וגם יביא בעתיד קוים מגוונים יותר וגנטית שונות שיוכנסו אל תוך מאגר הגנים של חברות הרבייה.

ד"ר קולין בקסטר-ג'ונס, 6 יוני 2017

בשרות העופות

7686401@gmail.com

